

อภิปราย

เส้นทางประเทศไทย...สู่ประชาคมอาเซียน

การสร้างความรู้ และพัฒนาคน

วิจารณ์ พานิช

แนวทางอภิปราย : เน้นที่

- ระบบ การจัดการระบบ
- ความต่อเนื่อง ยั่งยืน
- ในโลกยุค **postmodern** / ข้อมูลข่าวสาร
- แข่งขันและร่วมมือกันด้วยความรู้ / นวัตกรรม / การเรียนรู้ /
differentiation
- การจัดการสังคม/ระบบ ที่ซับซ้อน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ด้วยความรู้
- การยกระดับขึ้นทั้งสังคม ลดความเหลื่อมล้ำ

ระบบวิจัยของประเทศไทย

- พัฒนาการของการจัดการงานวิจัย ในช่วง ๒๐ ปี -- ความคุ้มค่า
- การร่วมมือทำงานของ ๕ ส ๑ ว (สวทช., สวทช., สวรส., สวก., สกว., วช.)
- ภาคเอกชนไทย ลงทุนวิจัยมากขึ้น
- มีการส่งเสริมการวิจัยชาวบ้าน / ท้องถิ่น

ระบบวิจัยของประเทศไทย (2)

- ภาครัฐ มีแต่คำสั่งสัญญา เรื่องลงทุนวิจัย
- ไม่เน้นลงทุน ณ จุดที่ได้พิสูจน์ผลดี
- ย่อหย่อนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบ พัฒนากิจการ การวิจัยใน **mega-project**
- มองเป็น **expense** ไม่มองเป็น **investment**
- ขาดนักวิจัย

ระบบวิจัยของประเทศไทย

- พัฒนาการของการจัดการงานวิจัย ในช่วง ๒๐ ปี
- การร่วมมือทำงานของ ๕ ส ๑ ว (สวทช., สวทช., สวรส., สวก., สกว.) วช.
- ภาคเอกชนไทย ลงทุนวิจัยมากขึ้น
- มีการส่งเสริมการวิจัยชาวบ้าน / ท้องถิ่น
- ภาครัฐ มีแต่คำสัญญา เรื่องลงทุนวิจัย
- ไม่เน้นลงทุน ณ จุดที่ได้พิสูจน์ผลดี
- ย่อหย่อน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบ
- ขาดนักวิจัย

ขาด commitment ในการลงทุน
ของภาคการเมือง

การบริหารประเทศ - บริหารการสร้างความรู้

ชาดวัฒนธรรมาชาติ - National Culture

- บริหารแบบกำหนดเป้า แล้วเฝ้าอำนาจ และประเมิน (วิจัยระบบ)
- ใส่การสนับสนุนลงไปทีจุด / องค์กร ที่ได้ผลดี
- รัฐหนุนให้เอกชนลงทุน

การบริหารประเทศ - บริหารการสร้างความรู้

ชาดวัฒนธรรมชาติ - National Culture

- บริหารแบบกำหนดเป้า แล้วเื้ออำนาจ และประเมิน (วิจัยระบบ)
- ใส่การสนับสนุนลงไปทีจุด / องค์กร ที่ได้ผลดี
- รัฐหนุนให้เอกชนลงทุน

เพื่อสร้าง & ใช้ พลังสร้างสรรค์

รูปธรรมของการจัดการ การสร้าง ค. และสร้าง ค.

- ทบทุนการลงทุนส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศทั้งระบบ
- ผลิตดุขฐึบัณทิตในประเทศร่วมกับต่างประเทศ ในโจทยวิจัยของเราเอง และ/หรือ ประเทศอาเชียน ให้มากที่สุด ... คปก.โมเดล

Talent Management

การพัฒนาคน ในศตวรรษที่ ๒๑

- ต้องการคนที่มุ่ง **make a difference** มีไฟ กล้าแตกต่าง
- มีความริเริ่มสร้างสรรค์
- มีจิตสาธารณะ ทำเพื่อคนอื่น เพื่อสังคม
- ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ฟังคนอื่น เคารพความแตกต่าง
- ฯลฯ ... **ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑**

การพัฒนาคน ในศตวรรษที่ ๒๑

- ต้องการคนที่มุ่ง **make a difference** มีไฟ กล้าแตกต่าง
- มีความริเริ่มสร้างสรรค์
- มีจิตสาธารณะ ทำเพื่อคนอื่น เพื่อสังคม
- ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ พึงคนอื่น เคารพความแตกต่าง
- ฯลฯ ... **ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑**

ทำไม่ได้โดยระบบการศึกษาในปัจจุบัน

ความท้าทายของระบบ กศ. ไทย

- การสอนแบบถ่ายทอดสาระ
- การประเมินแบบไม่ให้เกียรติ ไม่เชื่อถือครู
- สอนเพื่อสอบ
- เรียนด้านเดียว ไม่พัฒนาครบด้าน
- ครูได้แต่รับคำสั่ง และรายงาน
- คอรัปชั่น
- ฯลฯ

ความท้าทายของระบบ กศ. ไทย

- การสอนแบบถ่ายทอดสาระ
- การประเมินแบบไม่ให้เกียรติ ไม่เชื่อถือครู
- สอนเพื่อสอบ
- เรียนด้านเดียว ไม่พัฒนาครบด้าน
- ครูได้แต่รับคำสั่ง และรายงาน
- คอรัปชั่น
- ฯลฯ

**การศึกษาแบบสร้างผู้ตาม
ไม่ใช่สร้างผู้นำ**

ความท้าทายของระบบการเรียนรู้ไทย

- เน้นเรียนจากการรับถ่ายทอด **explicit knowledge** หย่อนการเรียนจากประสบการณ์ตรงของตนเอง (**tacit knowledge**) เรียนรู้ร่วมกันผ่านการปฏิบัติ
- ทั้งการเรียนรู้ในระบบการศึกษา
- และการเรียนรู้ในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาชีพ :
ตย. โรงเรียนชาวนา

การจัดการความรู้ - ปัญญาปฏิบัติ

สรุป Infrastructure เพื่อการร่วมมือ

อย่างเท่าเทียมกัน

ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

ในยุคความรู้และนวัตกรรม

โครงสร้างพื้นฐานอย่างหนึ่งของความร่วมมือ

คือ การสร้างคน และการสร้างความรู้